

Sygn. akt V CSK 231/13

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa R. P.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej [...] w W.
o nakazanie złożenia oświadczenia woli,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 stycznia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 21 grudnia 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód powołał się na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które przedstawił w formie pytań: 1) czy wkład budowlany stanowiący pokrycie kosztów budowy lokalu, o którym mowa w art. 39 ust. 1 ustawy z 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013, poz. 1222, dalej - u.s.m.) powinien być wniesiony w pieniądzu, czy też może być pokryty przez wykonanie innego świadczenia o określonej wartości, nawet jeśli zostało ono wykonane w ramach pomocy społecznej, ze zrzeczeniem się za nie wynagrodzenia, chociaż spełniono je w zamian za przydział lokalu?; 2) czy osoba zgłaszająca pisemne żądanie ustanowienia na jej rzecz prawa do lokalu zgodnie z art. 39 ust. 1 u.s.m. powinna spełnić warunki, od których przepis ten uzależnia obowiązek spółdzielni do przeniesienia na nią własności najmowanego lokalu już w momencie zgłoszenia żądania?; 3) czy osoba, która złożyła wniosek na podstawie art. 39 ust. 1 u.s.m. i została pominięta w uchwale wydanej na podstawie art. 42 u.s.m. o ustanowieniu odrębnej własności lokali jest uprawniona do dochodzenia roszczenia przewidzianego w art. 43 u.s.m. oraz czy jej pominięcie w uchwale stanowi takie naruszenie art. 42 u.s.m., które prowadzi do nieważności uchwały z mocy prawa w części dotyczącej błędnie określonych uprawnień do lokalu?

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w niej istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11, Lex nr 1214575, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego względnie uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”. Odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć. Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

Skarga kasacyjna wnoszona jest jednak w konkretnej sprawie, a ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Z ustaleń będących podstawą zaskarżonego rozstrzygnięcia, którymi Sąd Najwyższy byłby związany przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej w niniejszej sprawie (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) wynika, że powód wykonał na rzecz pozwanej

świadczenie niepieniężne o określonej wartości, za które zrzekł się wynagrodzenia w zamian za wynajęcie mu lokalu z przeznaczeniem na pracownię plastyczną. Skoro chwili spełnienia rozważanego świadczenia przez powoda na rzecz pozwanej i umownego ukształtowania przez strony wzajemnych praw i obowiązków w ramach nawiązanego przez nie stosunku prawnego, obie strony nie przypisywały świadczeniu powoda cech wkładu lokatorskiego, to nie sposób tego świadczenia w chwili obecnej w ten sposób zakwalifikować.

Z akt sprawy wynika, że powód domagał się nakazania pozwanej złożenia oświadczenia woli o przeniesieniu na jego rzecz prawa własności konkretnego lokalu wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej, po ustanowieniu jego odrębnej własności. W sprawie, w której powód dochodzi roszczenia mającego podstawę w art. 64 k.c. i art. 1047 k.p.c., wydane przez sąd orzeczenie uwzględniające powództwo zastępuje to oświadczenie woli pozwanego, którego złożenia domaga się powód. Oznacza to, że uwzględnienie powództwa wniesionego w takiej sprawie jest możliwe wyłącznie wtedy, gdy w dacie zamknięcia rozprawy spełnione są wszystkie materialnoprawne przesłanki decydujące o istnieniu roszczenia powoda (art. 316 k.p.c.). Z ustaleń przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie wynika, że powód nie spełniał przesłanek decydujących o powstaniu roszczenia przewidzianego przez art. 39 ust. 1 u.s.m. nie tylko w chwili zgłoszenia tego roszczenia w pozwie, ale i w dacie zamknięcia rozprawy przed sądem drugiej instancji.

Z ustaleń przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia wynika, że pozwana na podstawie art. 42 u.s.m. podjęła uchwałę w sprawie określenia przedmiotu własności lokali w budynku na nieruchomości, na której znajduje się lokal, którego dotyczy roszczenie powoda. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśnione zostało, czy i w jaki sposób taka uchwała może być kwestionowana (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 22 października 2010 r., III CZP 77/10, OSNC 2011, nr 5, poz. 56). Powód nie przytoczył argumentów, które by mogły przemawiać za zmianą ustalonej linii wykładni art. 42 i art. 43 u.s.m.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji.